

רַחֲמֵי, לְבַסְמָא עֲלָמָא, וְאַתְעֵדִי חוּיָא,
וְאַתְבַּסְמוּ פִלְהוּ עֲלָמִין.

הָא חֲזִי, כַּד חָבוּ, כְּתִיב, וַיְדַבֵּר הָעַם בְּאַלְהִים
וּבַמֶּשֶׁה. כַּד אֶהְדְּרוּ בַתְּיוֹבְתָא כְּתִיב כִּי
דִּבְרָנוּ בַהּ וְכֹךְ. אֲלָא בְּעוּ לְאַהֲדָרָא מִיָּא
מִמְקוּרָא עֵילְאָה לְאַתְרֵיהוּ, מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב
לְתוֹרָה שְׂבַעֲל פֶּה, וְאַתְדַּבְּקוּ בְּאַתְרָא עֵילְאָה,
דְּבִיָּה תְּלִיָּא כּוּלָּא לְבַסְמָא אַתְרָא, וְלֹאֲנַגְדָּא
מִיָּין עֵילְאִין לְאַתְרָא דְשָׂרְיָא עֲלֵיהוּ, בְּגִין כֹּךְ
כִּי דִּבְרָנוּ בַהּ וְכֹךְ.

הָא חֲזִי, כַּד בַּר נֶשְׁחָב בְּאַתְרָא דְדִינָא, כְּאֵלוּ
חָב בְּאַתְרָא דְדִינָא עֵילְאָה. כֹּל שְׂכַן הַכָּא,
דְּבַכּוּלָּא חָבוּ, בְּאַלְהִים וּבַמֶּשֶׁה. וּמֵאֵי טַעְמָא
אַתָּא עֲלֵיהוּ נְחָשׁ. בְּגִין דְּאִינוּן נְחִישׁוּ, וְאַמְרוּ,
אֵי לָא יִיתִי עֲלֵיהוּ דִינָא, לִית לֹון לְאַשְׁתַּדְּלָא
בְּאוּרֵיָתָא, וְאֵי אֲתִי נִשְׁתַּדְּלָא בַּהּ.

עֵשָׂה לָךְ שָׂרְפָא (דְּרַסב"ע א), כְּמָה דְאַתְּ אָמַר שְׂרָפִים
עוֹמְדִים. בְּגִין דְּכִיּוֹן דְּתָבוּ בַתְּיוֹבְתָא
עֵילְאָה, הָא אִינוּן בְּהִיכְלִי, כְּשְׂרָפִים עֵילְאִין
דְּמִשְׁמֵשִׁים קְדָמִי. וְשִׁים אוֹתוֹ עַל גֶּס, לְאַגְבְּהָא
לֹון לְעֵילְאָה, דְּחַפֵּיָא לֹון אַתְר דְּמַדְּבַחָא עֵילְאָה
בְּגַדְּפָהָא לְשַׁזְבוּתְהוֹן מַחוּיָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר,
(שְׁמוֹת י"ב) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי, וְעַל דָּא וְשִׁים אוֹתוֹ
עַל גֶּס וְדָאֵי.

הָא חֲזִי, (בְּרַאשִׁית כ"ב א) וְהֶאֱלָהִים נֹסָה אֶת אַבְרָהָם,
דְּאָרִים דְּגַלְיָה עַל כְּלָא. אוּף הַכָּא אָרִים
דְּגַלָּא דִּילְהוֹן עַל כּוּלָּא. וּמֵאֵי טַעְמָא עֲבָדִיה
מְנַחֶשֶׁת. בְּגִין דְּנַחֶשֶׁת בְּאַתְרָא דְּחַיִּים תְּלִיָּא,
אַתְרָא דִּיעַקֵּב שְׂרֵי תַמְן, בְּגִין כֹּךְ וְחֵי, וְחֵי
וְדָאֵי.

וְהָא חֲזִי, כְּמָה הִיא עֵילְאָה חֵילָא דְתְּיוֹבְתָא
עַל כְּלָא. בְּגִין דְּכַד בַּר נֶשְׁחָב קָמִי
מְאָרִיָּה, כְּדִין בְּאָר מִים חַיִּים אַתְמַלִּי, וְנִפְקִין

אֶת הָעוֹלָם, וְהוֹסֵר הַנְּחָשׁ,
וְהַתְּבַשְּׂמוּ כָּל הָעוֹלָמוֹת.

כָּא וְרָאָה, כְּשִׁחְטָאוּ, כְּתוּב וַיְדַבֵּר
הָעַם בְּאַלְהִים וּבַמֶּשֶׁה. כְּשִׁחְזְרוּ
בַתְּשׁוּבָה, כְּתוּב (בַּמִּדְבָּר כ"א) כִּי
דִּבְרָנוּ בַהּ וְכֹךְ. אֲלָא רְצוּ לְהַחְזִיר
הַמַּיִם מִמִּמְקוֹר הָעֲלִיּוֹן לְמִקְוָם,
מִתּוֹרָה שְׂבַכְתָּב לְתוֹרָה שְׂבַעֲל
פֶּה, וַנְּדַבְּקוּ בְּמִקְוָם עֲלִיּוֹן שְׂבוּ
הַכֹּל תְּלוּי לְבָשָׂם אֶת הַמִּקְוָם,
וְלִהְשַׁפִּיעַ מִים עֲלִיוֹנִים לְמִקְוָם
שְׁשׁוּרָה עֲלֵיהֶם, מִשׁוּם כֹּךְ כִּי
דִּבְרָנוּ בַהּ וְכֹךְ.

כָּא וְרָאָה, כְּשִׁאָדָם חוֹטָא בְּמִקְוָם
הַדִּין, כְּאֵלוּ חָטָא בְּמִקְוָם הַדִּין
הָעֲלִיּוֹן. כֹּל שְׂכַן כָּאן, שְׂבַכְלָהּ הֵם
חָטָאוּ, בְּאַלְהִים וּבַמֶּשֶׁה. וּמָה
הַטַּעַם כָּא עֲלֵיהֶם הַנְּחָשׁ? מִשׁוּם
שְׁהֵם נְחָשׁוּ וְאַמְרוּ, אִם לָא יָבֵא
עֲלֵינוּ הַדִּין - אִין לָנוּ לְהַשְׁתַּדְּלָא
בַּתּוֹרָה, וְאִם יָבֵא - נִשְׁתַּדְּלָא בַּהּ.
עֵשָׂה לָךְ שָׂרְפָא (ש"ס), כְּמֹ שְׂנַאֲמַר
(יִשְׁעִיָּה ו') שְׂרָפִים עוֹמְדִים. מִשׁוּם
שְׂפִינֹן שְׂשִׁבוּ בַתְּשׁוּבָה עֲלִיוֹנָה,
הָרִי הֵם בְּהִיכְלִי, כְּמֹ שְׂרָפִים
עֲלִיוֹנִים שְׂמִשְׁמֵשִׁים לְפָנֵי. וְשִׁים
אוֹתוֹ עַל גֶּס, לְהַגְבִּיָּה אוֹתָם
לְמַעַלָּה, שְׂמַנִּיק אוֹתָם מִקְוָם
מִזְבַּח הָעֲלִיּוֹן בְּכַנְפֵיהָ לְהַצִּילָם
מִהַנְּחָשׁ, כְּמֹ שְׂנַאֲמַר (שְׁמוֹת י"ז)
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ ה' נָסִי, וְלָכֵן וְשִׁים
אוֹתוֹ עַל גֶּס וְדָאֵי.

כָּא וְרָאָה, (בְּרַאשִׁית כ"ב) וְהֶאֱלָהִים
נֹסָה אֶת אַבְרָהָם, שְׁהָרִים אֶת דְּגַלּוֹ
עַל הַכֹּל. אִף כָּאן הָרִים אֶת דְּגַלּוֹם
עַל הַכֹּל. וּמָה הַטַּעַם עֲשָׂה אוֹתוֹ
מְנַחֶשֶׁת? מִשׁוּם שְׁנַחֶשֶׁת בְּמִקְוָם
הַחַיִּים תְּלוּיָהּ, הַמִּקְוָם שְׂיַעֲקֵב
שְׂרוּי שֵׁם. מִשׁוּם כֹּךְ וְחֵי, וְחֵי
וְדָאֵי.

וְכָא רָאָה כְּמָה הוּא עֲלִיּוֹן כַּח
הַתְּשׁוּבָה עַל הַכֹּל, מִשׁוּם
שְׂשִׁאָדָם שְׂב לְפָנֵי רַבּוֹנוּ, אֲז
מִתְמַלֵּאת בְּאָר מִים חַיִּים,

מבועזי לְכָל סְטָרִין, וּלְכָל שְׁבֵטָא וְשְׁבֵטָא נְגִיד
לִיה בְּתָרֵי עֶשֶׂר תְּרַעֵי, לְאִשְׁקָאָה חֵיוֹן זַעֲרִין
עִם רַבְרָבָן.

יִשְׂרָאֵל פֶּד תְּבוּ בְּתִיבְתָא, כְּדִין אָמְרוּ שְׂיִרְתָּא.
וְאִינוּן שְׁבַע דְּרַגִּין דְּתְבוּ מִבְּתַרִּיהוֹן,
אֶהְדְּרוּ לֹוּן בְּשִׂירְתָא דִּילְהוֹן, וְסָלִיקוּ בִּירָא
עִילָאָה לְעִילָא, דְּאִתְפָּרַשׁ חוּיָא מְעֻלְמָא. הָדָא
הוּא דְכְתִיב, אֲזִי יִשִׁיר יִשְׂרָאֵל וְגו', עָלֵי בְּאָר
עֵנוּ לָהּ, דְּסָלְקָא לְעִילָא לְעִילָא, וְאִתְחַבְּרָא
אִימָא תְּתָאָה בְּעִילָאָה.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, בְּאָר חֲפְרוּיָה שְׁרִים, דָּא אָבָא
וְאִמָּא, דְּאוּלִּידוּ לָהּ. כְּרוּיָה נְדִיבֵי הָעָם,
אֵלִין אֲבָהֵן. מֵאִי כְרוּיָה, כְּמָה דְּאִתְּ אָמַר (הוֹשַׁע
ג) וְאָכְרָה לִי בְּחַמְשָׁה עֶשֶׂר כֶּסֶף. אֵלִין אֲבָהֵן.
וְזַרְעָא דִּישְׂרָאֵל דְּאִתְחַבְּרוּ בַּהּ, בְּט"וּ בְּנִיסָן,
וְאִתְעָרָא יַד רָמָה דְּאֶקְרִי כֶּסֶף, יְמִינָא דְּמִלְכָא
עֲלִייהוּ.

בְּמַחֲזֶקֶק בְּמִשְׁעֵנוּתָם, עַל יְדָא דְּמִשָּׁה, דְּאִיהוּ
מְחֻזְקֶק, וְאִתְחַבְּרָא בְּתָרֵי עֶשֶׂר
שְׁבִטִין, דְּאִינוּן בְּנִין דִּילְהּ דְּשָׂרָאן סַחְרָנְהָא.
מֵאִי בְּמִשְׁעֵנוּתָם, תָּא חֲזִי, פֶּד יִשְׂרָאֵל
מִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא, דְּאִתְיִיהִיבְתַּת עַל יְדָא
דְּמַחֲזֶקֶק, כְּדִין סְמִכִין לָהּ לְשִׁכְנִיתָא אִינוּן
תְּרִיסַר סְמִכִין דְּלְעִילָא, וְעַל דָּא בְּמִשְׁעֵנוּתָם,
דְּאִיהִי נִשְׁעֶנְתַּת עֲלִייהוּ.

וְתָא חֲזִי, תְּרִיסַר תְּרַעֲוִין אִית לָהּ לְהֵאִי בִּירָא
קְדִישָׁא, קְרַתָּא קְדִישָׁא, דְּאֶקְרִי יְרוּשָׁלַּיִם.
וּמִן אִינוּן תְּרַעֲוִין נְפֻקִין לְעֻלְמָא תְּרִיסַר מִתְּנָן
עִילָאִין: טוֹבָה. וְשִׁמְחָה. בְּרָכָה. וְשָׁלוֹם.
עֲזָרָה. כְּפָרָה. תּוֹרָה. חֲכָמָה. וְחַיִּים. וְרִצּוֹן.
וְעוֹשֶׁר. וְכָבוֹד. וְכָל שְׁבֵטָא וְשְׁבֵטָא, יְנִיקוּ
מִתְּנָה עִילָאָה לִיה.

וְיוֹצְאִים מְעִינוּתִיהָ לְכָל הַצְּדִידִים,
וּמִשְׁפִּיעַ לְכָל שְׁבֵט וְשְׁבֵט, בְּשָׁנִים
עֶשֶׂר שְׁעָרִים, לְהִשְׁקוֹת חַיּוֹת
קְטָנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת.

כְּשִׁשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה, אָזִי
אָמְרוּ שִׁירָה. וְאוֹתָן שְׁבַע הַדְּרָגוֹת
שִׁשְׁבוּ מֵאֲחֵרֵיהֶן, הַחֲזִירוּ אוֹתָן
בְּשִׁירָה שְׁלֵהֶם, וְהֶעֱלוּ אֶת הַבָּאָר
הַעֲלִינָה לְמַעְלָה, שְׁנַפְרָד הַנְּחָשׁ
מִן הָעוֹלָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב (בְּמַדְבָּר כ"א)
אֲזִי יִשִׁיר יִשְׂרָאֵל וְגו', עָלֵי בְּאָר
עֵנוּ לָהּ, שְׁעוּלָה לְמַעְלָה לְמַעְלָה,
וּמִתְחַבְּרַת הָאֵם הַתְּחַתּוּנָה
בְּעִלְיוּנָה.

זֶהוּ שְׁפָתוֹב (ש) בְּאָר חֲפְרוּיָה
שְׁרִים - זֶהוּ הָאֵב וְהָאֵם שְׁהוּלִידוּ
אוֹתָהּ. כְּרוּיָה נְדִיבֵי הָעָם - אֵלוּ
הָאֲבוֹת. מִי כְרוּיָה? כְּמוֹ שְׁנַאֲמַר
(הוֹשַׁע א) וְאָכְרָה לִי בְּחַמְשָׁה עֶשֶׂר
כֶּסֶף. אֵלוּ הָאֲבוֹת. וְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל
שְׁהִתְחַבְּרוּ עִמָּהּ, בְּט"וּ בְּנִיסָן,
וְהִתְעוֹרְרָה יַד רָמָה, שְׁנַקְרָאת
כֶּסֶף, יְמִין הַמֶּלֶךְ עֲלֵיהֶם.

בְּמַחֲזֶקֶק בְּמִשְׁעֵנוּתָם (בְּמַדְבָּר כ"א) -
עַל יַד מִשָּׁה, שְׁהוּא מְחֻזְקֶק,
הַתְּחַבְּרָה עִם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבִטִים,
שְׁהֵם בְּנֵי שְׁשׁוּרִים סְבִיבָה. מַה
זֶה בְּמִשְׁעֵנוּתָם? בָּא וְרֵאֵה,
כְּשִׁישְׂרָאֵל מִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה,
שְׁנַתְּנָה עַל יַד הַמְּחֻזְקֶק, אֲזִי
תּוֹמְכִים בְּשִׁכְנֵיהֶם אוֹתָם שְׁנַיִם
עֶשֶׂר עַמּוּדִים שְׁלֹמְעֵלָה, וְעַל זֶה
בְּמִשְׁעֵנוּתָם, שְׁהִיא נִשְׁעֶנְתַּת
עֲלֵיהֶם.

וְכָא רֵאֵה, שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁעָרִים יִשׁ
לְבָאָר הַקְּדוּשָׁה הַזֹּו, הַקְּרִיָה
הַקְּדוּשָׁה, שְׁנַקְרָאת יְרוּשָׁלַּיִם.
וּמֵאוֹתָם הַשְּׁעָרִים יוֹצְאוֹת לְעוֹלָם
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִתְּנּוֹת עֲלִינוּת:
טוֹבָה וְשִׁמְחָה, בְּרָכָה וְשָׁלוֹם,
עֲזָרָה, כְּפָרָה, תּוֹרָה, חֲכָמָה,
וְחַיִּים וְרִצּוֹן וְעוֹשֶׁר וְכָבוֹד. וְכָל
שְׁבֵט וְשְׁבֵט יְנִיקוּ לוֹ מִתְּנָה
עֲלִיוּנָה.

הָדָא הוּא דְכְתִיב, (שה"ש ד' ג) וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה. מֵאֵי
 מִדְּבַר. כְּמָה דְאֵת אָמַר, וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה.
 מֵהֵהוּא מִדְּבַר אֲתִיב לִוְן מִתְּנָה עֵילָאָה. בְּהֵאֵי
 זְמַנָּא פִד אֵינוֹן לָא מִתְּפַרְשָׁן מִלְּאִסְמִכָּא לָהּ.
 וְעַל דָּא אֲתַעְרוּ חֲבַרְיָא, דְּכַד בַּר נֶשׁ נָסִיב
 אִיתְתָּא, אֲתַדְּבַק בְּשְׂכִינְתָּא. דְּהָא עַד לָא
 אֲנָסִיב, לָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ. דְּלִית שְׂכִינְתָּא שְׂרִיא
 עַל אֲתָרָא פְּגִימָא. וְכַד לָא שְׂרִיא עֲלֵיהּ, אִיהִי
 אֲתַמְנְעוּ מִנֵּיהּ תְּרִיסַר מִתְּנָן עֵילָאִין.
 וְעַל דָּא אִיתְעָרוּ חֲבַרְיָא, כָּל הַשְּׂרוּי בְּלֵא אֲשֶׁה,
 שְׂרוּי בְּלֵא טוֹבָה. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (בראשית
 ב יח) לֹא טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ. בְּלֵא שְׂמֻחָה,
 דְּכְתִיב (דברים יד כו) וְשִׂמְחַת אֶתְּהָ וּבֵיתְךָ. בְּלֵא
 בְּרָכָה, דְּכְתִיב (יחזקאל מד ל) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.
 בְּלֵא שְׁלוֹם, כְּמָה דְאֵת אָמַר (איוב ה כד) וַיִּדְעַת כִּי
 שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ. בְּלֵא עֲזָרָה, דְּכְתִיב (בראשית ב יח)
 אֲעֻשֶׂה לּוֹ עֲזָרָה פְּגִידוֹ. בְּלֵא כְּפָרָה, דְּכְתִיב (ויקרא
 טז ו) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ. בְּלֵא תוֹרָה, כְּמָה
 דְאֵת אָמַר (איוב ו יג) הָאֵם אֵין עֲזָרְתִי בִי וְתִשְׁיָה
 נִדְחָה מִמֶּנִּי. בְּלֵא חֲכָמָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (משלי
 יד א) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתְּהָ בֵיתָהּ. בְּלֵא חֵיִים, כְּמָה
 דְאֵת אָמַר (קהלת ט כב) רְאֵה חֵיִים עִם אֲשֶׁה אֲשֶׁר
 אֶהְבֵּת. בְּלֵא רְצוֹן, כְּמָה דְאֵת אָמַר מְצָא אֲשֶׁה
 מְצָא טוֹב וַיִּפְק רְצוֹן מֵה'. בְּלֵא עוֹשֶׁר, כְּמָה
 דְאֵת אָמַר (משלי לא יא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל
 לֹא יִחְסֹר. בְּלֵא כְבוֹד, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שם יא טז)
 אֲשֶׁת חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד.
 בְּגִין דְּהֵאֵי אֲשֶׁת חֵיל, יִרְאֵת ה' אֶקְרִי. כְּמָה
 דְאֵת אָמַר, (תהלים יט י) יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה. וְכַד
 אֲנָסִיב בַּר נֶשׁ, כְּלָהּ תְּרִיסַר תְּרַעִין אֲתַפְתְּחִין,
 לְאוֹסְפָא בְּרָכָן עַל רִישֵׁיהּ. בְּגִין דִּיתִיב בְּסִתְרָא
 דְּמִטְרוֹנִיתָא, וְאֲשֶׁתִּלִּים כְּגוֹנָא דְלַעִילָא.

זְהוּ שְׂפָתוֹב (שם) וּמִמְדַּבֵּר מִתְּנָה.
 מַה זֶה מִדְּבַר? כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שיר
 ד) וּמִדְּבַרְךָ נֶאֱוָה. מֵאוֹתוֹ הַמִּדְּבַר
 בָּאָה לָהֶם מִתְּנָה עֲלִיוֹנָה, בְּזִמְן
 הַזֶּה כְּשֵׁאִינִם פּוֹרְשִׁים מִלְּתַמְךָ
 בָּהּ.
 וְעַל זֶה הָעִירוּ הַחֲבַרְיִים,
 שְׂפִשְׂאָדָם נוֹשָׂא אֲשֶׁה, נִדְּבַק
 בְּשְׂכִינָה. שְׂהָרִי טָרַם שְׂנֹשָׂא, אֵין
 שׁוֹרָה עֲלֵיו, שְׂאִין שְׂכִינָה שׁוֹרָה
 עַל מְקוֹם פְּגוּם. וְכִשְׂאִינָה שׁוֹרָה
 עֲלֵיו, הִיא מוֹנַעַת מִמֶּנּוּ שְׂתִיִּים
 עֲשֶׂרָה מִתְּנוֹת עֲלִיוֹנוֹת.
 וְעַל זֶה הָעִירוּ הַחֲבַרְיִים, כָּל
 הַשְּׂרוּי בְּלֵא אֲשֶׁה, שְׂרוּי בְּלֵא
 טוֹבָה. כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (בראשית ב) לֹא
 טוֹב הָיִית הָאָדָם לְבַדּוֹ. בְּלֵא
 שְׂמֻחָה - שְׂכָתוֹב (דברים יד) וְשִׂמְחַת
 אֶתְּהָ וּבֵיתְךָ. בְּלֵא בְּרָכָה - שְׂכָתוֹב
 (יחזקאל מד) לְהַנִּיחַ בְּרָכָה אֶל בֵּיתְךָ.
 בְּלֵא שְׁלוֹם - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (איוב ה)
 וַיִּדְעַת כִּי שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ. בְּלֵא עֲזָרָה
 - שְׂכָתוֹב (בראשית ב) אֲעֻשֶׂה לּוֹ עֲזָרָה
 כְּנִגְדּוֹ. בְּלֵא כְּפָרָה - שְׂכָתוֹב (ויקרא
 טז) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵד בֵּיתוֹ. בְּלֵא
 תוֹרָה - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (איוב ו) הָאֵם
 אֵין עֲזָרְתִי בִי וְתִשְׁיָה נִדְחָה מִמֶּנִּי.
 בְּלֵא חֲכָמָה - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (משלי
 יד) חֲכָמוֹת נָשִׁים בְּנִתְּהָ בֵיתָהּ.
 בְּלֵא חֵיִים - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (קהלת ט)
 רְאֵה חֵיִים עִם אֲשֶׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.
 בְּלֵא רְצוֹן - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (משלי יח)
 מְצָא אֲשֶׁה מְצָא טוֹב וַיִּפְק רְצוֹן
 מֵה'. בְּלֵא עוֹשֶׁר - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (שם
 לא) בָּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשָׁלַל לֹא
 יִחְסֹר. בְּלֵא כְבוֹד - כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר
 (שם לא) אֲשֶׁת חַן תִּתְמַךְ כְּבוֹד.
 מִשּׁוּם שְׂהֲאֲשֶׁת חֵיל הִזוּ נִקְרָאת
 יִרְאֵת ה', כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (תהלים יט)
 יִרְאֵת ה' טְהוֹרָה. וְכִשְׂנֹשָׂא הָאִישׁ,
 כָּל שְׂנִים עֲשָׂר הַשְּׂעָרִים נִפְתְּחִים,
 לְהוֹסִיף בְּרָכוֹת עַל רִאשׁוֹ, כְּדִי
 שְׂיִשָּׁב בְּסִתְרֵי הַגְּבִירָה, וַיִּשְׁתַּלֵּם
 כְּמוֹ שְׂלַמְעֵלָה.

וְעַל דָּא, וּמַמְדַבֵּר מִתְּנָה, וּמִמִּתְּנָה נַחֲלִיאָ"ל.
נַחֲלִין דְּאֵל נַגְדִין עֲלֵיהּ. וּמִנַּחֲלִיאֵל בְּמוֹת.
מַאי בְּמוֹת, אִסְתְּלִקוֹת, דְּאִסְתְּלִיק וּיְתִיב בְּרוּמֵי
עֲלָמָא, וְאִשְׁתַּדַּל בְּמַלִּין עֵילְאִין דְּאוּרִייתָא.

וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא, אוֹקְמוּהּ. אֲבָל תָּא חֲזִי, כַּד בַּר
נִשְׁ אַתְדַבֵּק בְּאוּרִייתָא, וּיְתִיב בְּרוּמֵי
עֲלָמָא, אֵיבְעֵי לִיהּ לְאַשְׁפֵּלָא גְרַמִּיָּה, בְּגִין
דְּיִצְרָא בִישָׂא קְטִיגוּרָא דְמַקְטָרְגַּ עֲלוּי, לָא
יִשְׁלוּט עֲלוּי לְאַסְטָאָה לִיהּ. וְעַל דָּא, וּמִבְּמוֹת
הַגֵּיא, אֵיבְעֵי לִיהּ לְמַעַבְדַּ כְּגֵיא בְּגִין דְּיִתְפָּרֵשׁ
מִנִּיהּ הֵהוּא דִּיְתִיב בְּשֻׁדָּה מוֹאֲב, וְדַאי, יִצְרָא
בִישָׂא דְאַקְרִי לוּט, וְשִׁרְיָא בְּמוֹאֲב, בְּגִין
דְּאַתְדַבְּקוּתִיהּ בְּקַדְמִיתָא לְאַפְקָא פִּירָא
דְּעוֹבְדוּי בִישִׁין בְּעֲלָמָא, בְּמוֹאֲב הוּהוּ, כְּמָה
דְּאַתְּ אָמַר, (בראשית יט לו) וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֶן וַתִּקְרָא
שְׁמוֹ מוֹאֲב.

וְאִי בַר נִשְׁ אַתְפָּרֵשׁ מִנִּיהּ, סְלִיק לְמַהוּי רֵאשׁ,
וּלְמַשְׁרֵי בַפְסָגָה. מַאי פְּסָגָה, כְּמָה דְּאַתְּ
אָמַר (תהלים מח יד) פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ. וְנִשְׁקָפָה.
דְּאַסְתְּכִלוּתָא דְלְעֵילָא בִּיהּ. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר עַל
פְּנֵי הַיְשִׁימוֹן, דָּא עֲלָמָא דְאַתִּי, דְּאַקְרִי יְשִׁימוֹן,
דְּאַסְתְּכִל בָּהּ בְּהַאי פְּסָגָה, קִרְתָּא קְדִישָׂא
יְרוּשָׁלַיִם.

דְּבַר אַחַר, כַּד יִשְׂרָאֵל אָהֲדָרוּ בְּתִיבְתָא,
וּסְלִיקוּ לְבִירָא לְעֵילָא, אַתְיִיהִיבַת לוֹן
בְּמִתְּנָה. וְכַד תְּבוּ לְאוּרַח בִישָׂא, כְּדִין וּמִבְּמוֹת
הַגֵּיא. כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר (דברים ג כט) וַיֵּשֶׁב בְּגֵיא מוֹל
בֵּית פְּעוּר. עַל הַהוּא חוּבָה, יְתָבוּ לְתַתָּא בְּגֵיא.
אֲשֶׁר בְּשֻׁדָּה מוֹאֲב, בְּגִין דְּסִטְרָא דְמוֹאֲב גְרִים
לוֹן.

וּלְבַתֵּר דְּקַבִּילוּ עוֹנְשֵׁיהוּ, סְלִיקוּ לְרִישָׂא,
וְאַרְיִמוּ דְגְלִיהוֹן עַל כְּלָא. כְּמָה דְּאַתְּ
אָמַר (במדבר כה יט) וַיְהִי אַחֲרֵי הַמַּגֵּפָה וְכוּ', (שם כו

וְעַל זֶה (במדבר כא) וּמִמְדַבֵּר מִתְּנָה,
וּמִמִּתְּנָה נַחֲלִיאָ"ל. הַנְּחִלִים שֶׁל
אֵל שׁוֹפְעִים עֲלָיו. וּמִנַּחֲלִיאֵל
בְּמוֹת. מַה זֶה בְּמוֹת? הַסְתְּלִקוֹת,
שֶׁהַסְתְּלִק וְיֹשֵׁב בְּרוּמֵי הָעוֹלָם,
וְהַשְׁתַּדַּל בְּדַבְרִים עֲלִיוֹנִים שֶׁל
הַתּוֹרָה.

וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא, פְּרִשׁוּהּ. אֲבָל בַּא
רְאָה, כְּשֶׁאָדָם נִדְבֵק בַּתּוֹרָה
וְיֹשֵׁב בְּרוּמֵי הָעוֹלָם, צְרִיף לוֹ
לְהַשְׁפִּיל אֶת עֲצָמוֹ, כְּדֵי שִׁיִּצֵּר
הָרַע, הַקְטָגוּר שֶׁמַּקְטָרְגַּ עֲלָיו, לָא
יִשְׁלֹט עֲלָיו לְהַסִּיטוֹ. וְעַל זֶה
וּמִבְּמוֹת הַגֵּיא - צְרִיף לוֹ לַעֲשׂוֹת
כְּמוֹ גֵיא, כְּדֵי שִׁיִּפְרֹד מִמֶּנּוּ אוֹתוֹ
שִׁיֹּשֵׁב בְּשֻׁדָּה מוֹאֲב, וְדַאי, הֵיִצֵּר
הָרַע שֶׁנִּקְרָא לוֹט, וְשִׁרְיָא בְּמוֹאֲב,
בְּשִׁבִיל שֶׁהֵתְדַבְּקוֹת שְׁלוֹ
כְּרֵאשׁוֹנָה לְהוֹצִיא אֶת פְּרִי
הַמַּעֲשִׂים הָרָעִים בְּעוֹלָם הָיָה
בְּמוֹאֲב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (בראשית יט)
וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֶן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
מוֹאֲב.

וְאִם אָדָם נִפְרַד מִמֶּנּוּ, הוּא עוֹלָה
לְהִיּוֹת רֵאשׁ, וְלִשְׂרוֹת בַּפְּסָגָה. מַה
זֶה פְּסָגָה? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים מח)
פִּסְגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ. וְנִשְׁקָפָה (במדבר
כא) - שֶׁהַסְתְּכִלוֹת שֶׁלְמַעַלָּה בּוֹ.
עַל פְּנֵי הַיְשִׁימוֹן - זֶה הָעוֹלָם הַבָּא,
שֶׁנִּקְרָא יְשִׁימוֹן, שֶׁמִּסְתַּכֵּל בַּפְּסָגָה
הַזֹּאת, הַקְרִיָּה הַקְדוּשָׁה יְרוּשָׁלַיִם.
דְּבַר אַחַר, כְּשִׁיִּשְׂרָאֵל חֲזָרוּ
בְּתִיבְתָא וְהֵעֵלוּ אֶת הַבָּאָר
לְמַעַלָּה, נִתְּנָה לָהֶם בְּמִתְּנָה,
וּכְשֶׁשָׁבוּ לְדֶרֶךְ רַעְיָה, אָז וּמִבְּמוֹת
הַגֵּיא, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דברים א) וַיֵּשֶׁב
בְּגֵיא מוֹל בֵּית פְּעוּר. עַל אוֹתוֹ
הַחֲטָא שֶׁשָׁבוּ לְמַטָּה בְּגֵיא. אֲשֶׁר
בְּשֻׁדָּה מוֹאֲב - מִשׁוּם שֶׁהֲצִיד שֶׁל
מוֹאֲב גָרַם לָהֶם.

וְאַחַר שֶׁקִּבְּלוּ אֶת עֲנֹשׁוֹ, עָלוּ
לְרֵאשׁ, וְהִרְיִמוּ דְגְלִיָּהֶם עַל הַכֵּל,
כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (במדבר כה) וַיְהִי אַחֲרֵי
הַמַּגֵּפָה וְכוּ', שָׂאוּ אֶת רֵאשׁ.